

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2023/1881**2023 m. gegužės 10 d.****su pastabomis, sudarančiomis neatskiriama sprendimo dėl Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį**

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos maisto saugos tarnybos 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0131/2023),
- A. kadangi, remiantis Europos maisto saugos tarnybos (toliau – Tarnyba) pajamų ir išlaidų suvestine ⁽¹⁾, galutinis jos 2021 finansinių metų biudžetas buvo 129 179 801,95 EUR, t. y. 25,39 % didesnis, palyginti su 2020 m., daugiausia dėl papildomų išteklių, skirtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1381 ⁽²⁾; kadangi Tarnybos biudžetą sudaro daugiausia iš Sąjungos biudžeto gaunamos lėšos;
- B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Tarnybos 2021 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Tarnybos metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2021 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto išsipareigojimų asignavimų įvykdymo lygis einamaisiais metais buvo 99,99 %, t. y. kiek padidėjo (0,01 %), palyginti su 2020 m.; be to, pažymi, kad einamaisiais metais mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 88,85 %, t. y. 0,44 % didesnis, palyginti su 2020 m.;

Veikla

2. pažymi, kad Tarnybos 2021 m. darbo planas buvo įgyvendintas pagal 2020 m. strategiją, kurią dėl SARS-CoV-2 pandemijos valdančioji taryba nusprendė pratęsti dar vieniems metams;
3. atkreipia dėmesį į Tarnybos darbo programos įgyvendinimą ir gerą veiklos rezultatų lygį, susijusį su Tarnybos pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais ir rezultatais; pažymi, kad 2021 m. Tarnyba peržiūrėjo savo veiklos rezultatų planą ir pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius siekdama juos suderinti su 2021 m. priimta 2027 m. Tarnybos strategija, ir įgyvendino pakeitimus, susijusius su Reglamento (ES) 2019/1381 išgaliojimu; be to, pažymi, kad išgaliojus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ⁽³⁾ pakeitimui taip pat padidėjo Tarnybos atsakomybė Sąjungos piliečių atžvilgiu; taip pat pažymi, kad Tarnyba patvirtino savo 2022–2024 m. programavimo dokumentą;

⁽¹⁾ OL C 141, 2022 3 29, p. 69.

⁽²⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1381 dėl ES vykdomo rizikos vertinimo maisto grandinėje skaidrumo ir tvarumo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 1829/2003, (EB) Nr. 1831/2003, (EB) Nr. 2065/2003, (EB) Nr. 1935/2004, (EB) Nr. 1331/2008, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) 2015/2283 ir Direktyva 2001/18/EB (OL L 231, 2019 9 6, p. 1).

⁽³⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

4. pažymi, kad dėl to, jog tam tikrai veiklai, kurią iš pradžių planuota vykdyti siekiant, kad Tarnyba būtų pasirengusi su Reglamentu (ES) 2019/1381 susijusiems pokyčiams, nebeteikiamas prioritetas, atsirado į 2021 m. perkeltų lėšų sancaupų, dėl to vėluota užtikrinti didesnę efektyvumą; ragina Tarnybą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie visus pokyčius šioje srityje;
5. palankiai vertina Tarnybos pastangas stiprinti bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos agentūromis, visų pirma sutelkiant dėmesį į du aspektus: bendradarbiavimą dotacijų ir viešųjų pirkimų poreikių klausimais, kad būtų galima nustatyti bendras viešųjų pirkimų procedūras ir dalytis technologijomis bei ištekliais siekiant pritaikyti bendrus IT sprendimus; visų pirma pažymi, kad Tarnyba vykdė koordinavimo veiklą su Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru, Europos cheminių medžiagų agentūra ir Europos vaistų agentūra;
6. atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. Tarnyba baigė nagrinėti 704 klausimus pateikdama mokslines nuomones, technines ataskaitas ir pagrindžiamąsias publikacijas, t. y. 81 klausimu mažiau, nei planuoti išnagrinėti 785 klausimai;

Personalo politika

7. pažymi, kad 2021 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 98,16 %: į 380 pagal Sąjungos biudžetą patvirtintus etatus (palyginti su 2020 m. patvirtintais 354 etatais) buvo įdarbinti 5 pareigūnai ir 368 laikinieji darbuotojai; be to, pažymi, kad 2021 m. Tarnybai dirbo 140 sutartininkų ir 12 deleguotųjų nacionalinių ekspertų; taip pat pažymi, kad Tarnybai buvo skirti 33 nauji darbuotojų etatai Reglamentui (ES) 2019/1381 įgyvendinti;
8. palankiai vertina tai, kad Tarnybos vyresniosios vadovybės nariai pagal lytį pasiskirstę taip: iš penkių narių trys yra moterys (60 %); pažymi, kad Tarnybos valdančiosios tarybos nariai pagal lytį pasiskirstę taip: iš 15 narių 12 yra vyrai (80 %); atkreipia dėmesį į bendrą Tarnybos darbuotojų pasiskirstymą pagal lytį: iš 467 darbuotojų 285 yra moterys (61,03 %);
9. palankiai vertina naują Tarnybos parengtą darbdavio įvaizdžio kūrimo strategiją, kurioje aiškiai aprašomi jos vertingi pasiūlymai, pvz., lanksčios darbo sąlygos ir, be kita ko, persikėlimo parama, siekiant pagerinti tikslingą informacijos apie laisvas darbo vietas sklaidą nepakankamai atstovaujamosiose šalyse; pažymi, kad Tarnyba planavo sukurti naują karjerai skirtai interneto svetainę; pažymi, kad Tarnyba, visų pirma, didina savo matomumą ir šiuo klausimu jai padeda Komunikacijos ir bendradarbiavimo departamentas, ES agentūrų tinklas ir kitos tarptautinės agentūros bei organizacijos partnerės; ragina Tarnybą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie visus pokyčius šioje srityje;
10. atkreipia dėmesį į tam tikrus apribojimus taikant naujausias Europos Komisijos pasiūlytas nuotolinio darbo taisykles, kurias Tarnyba taiko pagal analogiją, ypač kai tai susiję su daliniu nuotoliniu darbu už valstybės, kurioje dirbama, ribų; yra susirūpinęs dėl to, kad dabartinės ribotos nuotolinio darbo užsienyje taisyklės gali turėti įtakos Tarnybos patrauklumui įdarbinant kandidatus iš įvairių valstybių narių, norinčius dirbti Tarnyboje; ragina lanksčiau taikyti šias taisykles, nes tai padėtų didinti Tarnybos patrauklumą ir užtikrinti geresnę jos darbuotojų pilietybės pusiausvyrą;
11. pažymi, kad Tarnyba vykdo asmens orumo apsaugos ir psichologinio bei seksualinio priekabiavimo prevencijos politiką, pagal kurią konfidencialių patarėjų paslaugomis gali pasinaudoti visi darbuotojai;
12. primena, kad svarbu plėtoti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politiką dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, orientavimo visą gyvenimą ir konkrečių mokymo galimybių karjeros raidos srityje, lyčių pusiausvyros visais darbuotojų lygmenimis, nuotolinio darbo, teisės atsijungti, geografinės pusiausvyros stiprinimo siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą visoms valstybėms narėms ir neįgaliųjų įdarbinimo bei integracijos, taip pat užtikrinti, kad su jais būtų elgiamasi vienodai ir kad jų galimybės būtų plačiai skatinamos;

Viešieji pirkimai

- pažymi, kad 2021 m. Tarnyba valdė 116 viešųjų pirkimų procedūrų, jos Viešųjų pirkimų komitetas peržiūrėjo 16 dokumentų, kad prieš pasirašant siūlomą sutartį būtų patikrintas pagrindinių viešųjų pirkimų procedūrų teisėtumas ir tvarkingumas; pažymi, kad visų 16 dokumentų atveju Viešųjų pirkimų komitetas, vykdydamas savo patariamąją funkciją, galėjo pagrįstai patikinti, kad viešųjų pirkimų procedūros ir pagal jas sudarytos sutartys yra tvarkingos ir teisėtos;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

- teigiamai vertina esamas Tarnybos priemones ir nuolatinę pastangą užtikrinti skaidrumą, interesų konfliktų prevenciją ir valdymą bei pranešėjų apie pažeidimus apsaugą; apgailestauja, kad Tarnyba ir toliau neskelbia valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymų internete; primygtinai ragina Tarnybą imtis priemonių šiuo klausimu;
- pažymi, kad 2021 m. Tarnyba nustatė ir išsprendė devynis interesų konfliktus, susijusius su metinėmis išorės ekspertų interesų deklaracijomis; pažymi, kad Tarnyba, įvertinusi interesų deklaraciją, nusprendė neįdarbinti vieno iš anksto atrinkto kandidato; taip pat pažymi, kad Tarnyba nustatė tris interesų konfliktus, susijusius su viešaisiais pirkimais ir dotacijų skyrimo procedūromis, ir užkirto jiems kelią; ragina Tarnybą toliau dėti pastangas siekiant nustatyti ir išspręsti interesų konfliktus, įskaitant galimus interesų konfliktus, ir pranešti apie tai biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai;
- ragina Tarnybą užtikrinti, kad visi valdymo organų nariai ir patarėjai, jų pakaitiniai nariai ir kiti ekspertai atsakingai pateiktų metines interesų deklaracijas; ragina Tarnybą užtikrinti aukštą interesų konfliktų ir skaidrumo taisyklių laikymosi lygį visoje savo veikloje;
- pažymi, kad 2022 m. Tarnyba planavo patvirtinti naują koncepciją, taikomą darbuotojui išėjus, į ją įtraukti kriterijai ir procedūra, kuriais siekiama panaikinti iš Tarnybos išėjusių darbuotojų prieigą prie konfidencialios informacijos; ragina Tarnybą pranešti apie visus pokyčius šiuo klausimu;
- primygtinai pabrėžia, kad reikia nustatyti sistemingesnes skaidrumo, nesuderinamumo, interesų konfliktų, neteisėtos lobistinės veiklos ir „sukamųjų durų“ reiškinio klausimams skirtas taisykles; ragina Tarnybą stiprinti savo vidaus kontrolės mechanizmus, be kita ko, sukuriant vidaus kovos su korupcija mechanizmą;

Vidaus kontrolė

- pažymi, kad Tarnyba atliko vidaus kontrolės sistemų veikimo ataskaitiniais metais vertinimą ir padarė išvadą, kad visi vidaus kontrolės komponentai ir principai iš esmės yra įgyvendinami ir veikia taip, kaip numatyta; palankiai vertina tai, kad Tarnyba vis dėlto nustatė keletą priemonių, kuriomis siekiama toliau stiprinti neskelbtinos informacijos valdymą ir užtikrinti rizikos valdymą, taip pat vidaus kontrolės mechanizmus, atsižvelgiant į dėl Reglamento (ES) 2019/1381 išaugusias lėšas;
- pažymi, kad, 2020 m. Vidaus audito tarnybai atlikus mokslinių rezultatų maisto sudedamųjų dalių ir pakuočių srityje vertinimo ir patvirtinimo auditą, Tarnyba į pastabą atsižvelgė ir mano, kad ji yra įgyvendinta;
- pažymi, kad 2021 m. Vidaus audito tarnyba paskelbė galutinę 2019–2020 m. viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrų Tarnyboje ataskaitą; pažymi, kad Vidaus audito tarnyba padarė išvadą, jog Tarnybos viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procesams sukurta valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistema yra tinkamai parengta, veiksminga ir efektyvi, todėl suteikia pakankamą patikinimą, kad pagrindiniai vidaus kontrolės tikslai yra pasiekti; atkreipia dėmesį į tai, kad Vidaus audito tarnyba pateikė tris labai svarbias rekomendacijas; ragina Tarnybą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie visus pokyčius šioje srityje;

22. primena, kad svarbu stiprinti valdymo ir kontrolės sistemas, kad būtų užtikrintas tinkamas Tarnybos veikimas; primygtinai reikalauja laikytis reikalavimo užtikrinti veiksmingas valdymo ir kontrolės sistemas siekiant išvengti galimų interesų konflikto atvejų, *ex ante* ir (arba) *ex post* kontrolės priemonių nebuvimo, netinkamo biudžetinių ir teisinių išsipareigojimų valdymo ir nepranešimo apie problemas išimčių registre;
23. pažymi, kad buvo užbaigti taisomieji veiksmai, kurių reikėjo imtis atsižvelgiant į Audito Rūmų 2020 m. pastabas; primena, kad būtina užbaigti taisomuosius veiksmus, kad būtų atsižvelgta į Audito Rūmų 2017 m. pastabas, visų pirma siekiant sustiprinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą užtikrinant, kad jis būtų tiesiogiai atskaitingas Tarnybos direktoriui;

Skaitmeninimas ir žalioji pertvarka

24. atkreipia dėmesį į pokyčius operacijų atlikimo paslaugų, skaitmeninio bendradarbiavimo ir Tarnybos technologijų veiksmų gairių srityse; atkreipia dėmesį į Tarnybos tikslą sukurti modernesnę ir lankstesnę darbo aplinką vykdant investicijas į IT, jos atliktos pagal ankstesnes technologijų veiksmų gaires ir padėjo užkirsti kelią dideliems Tarnybos darbo sutrikimams COVID-19 pandemijos metu; palankiai vertina skaitmeninio bendradarbiavimo projektą, kuriuo siekiama gerinti keitimąsi žiniomis ir ekspertine patirtimi Tarnybos darbuotojų, ekspertų ir suinteresuotųjų šalių tinkluose; pažymi, kad vykdant skaitmeninio bendradarbiavimo projektą 2021 m. viršytas 170 aktyvių socialinio bendradarbiavimo grupių tikslas, nes jame dalyvavo 204 aktyvios grupės;
25. atkreipia dėmesį į tai, kad įgyvendinama IT priemonė, įvardijama kaip išsamus DOI IT sprendimas (angl. „DoI IT solution“), siekiant užtikrinti su nepriklausomumu susijusios veiklos įgyvendinimą, įskaitant interesų deklaracijų tikrinimą, vadovaujantis Tarnybos nepriklausomumo taisyklėmis; susirūpinęs pažymi, kad diegiant naują IT sprendimą iškilo techninių problemų ir tai neigiamai paveikė tokios veiklos įgyvendinimą; ragina Tarnybą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie visus pokyčius šioje srityje;
26. primena, kad svarbu didinti Tarnybos skaitmeninimą ne tik vidaus operacijų ir valdymo tikslais, bet ir siekiant paspartinti procedūrų skaitmeninimą; pabrėžia, jog Tarnyba turi ir toliau aktyviai veikti šioje srityje, kad būtų išvengta skaitmeninio atotrūkio tarp agentūrų; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad reikia imtis visų būtinų saugumo priemonių, kad būtų išvengta bet kokio pavojaus tvarkomos informacijos saugumui internete;
27. ragina Tarnybą glaudžiai bendradarbiauti su Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) ir Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba (CERT-EU), atlikti reguliarius savo IT infrastruktūros rizikos vertinimus ir užtikrinti, kad būtų reguliariai atliekami jos kibernetinės gynybos auditai ir bandymai; rekomenduoja visiems Tarnybos darbuotojams, įskaitant vadovybę, siūlyti reguliariai atnaujinamas su kibernetiniu saugumu susijusias mokymo programas;

Veiklos tęstinumas COVID-19 krizės metu

28. pažymi, kad 2021 m. Tarnyba tęsė veiklą ir sugebėjo įvykdyti darbo programą nepaisydama COVID-19 pandemijos; pažymi, kad Tarnyba sustabdė savo darbuotojų komandiruotes, taip pat fizinius susitikimus ir (arba) renginius ir pirmenybę teikė virtualiems renginiams, o tai sumažino susijusių biudžeto eilučių išlaidas, palyginti su 2020 finansiniais metais; be to, pažymi, kad darbuotojų grįžimas į biurą buvo atidėtas ir buvo skatinamas nuotolinis darbas; ragina Tarnybą pasinaudoti įgyta patirtimi, susijusia su darbuotojų kelionėmis, siekiant geriau organizuoti posėdžius ir užduotis, kuriuos ateityje būtų galima veiksmingiau vykdyti nuotoliniu būdu nei dalyvaujant fiziškai;
29. pažymi, kad 2021 m. Tarnyba pradėjo taikyti „Taleo“ įdarbinimo priemonės elektroninį įvadinį modulį, kuriuo valdomas ir remiamas darbuotojų ir stažuotojų integravimas naudojantis automatizuotu sprendimu, jis buvo dar pritaikytas prie pandeminės padėties;

Kitos pastabos

30. atkreipia dėmesį į Tarnybos pastangas didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie maisto saugą – 2021 m. pradėta pirmoji ES lygmens skaitmeninė komunikacijos kampanija, kurios tikslas – prieinamu būdu paaiškinti su maisto sauga susijusius mokslinius duomenis Sąjungoje ir padėti priimti informacija pagrįstus maisto produktų pasirinkimo sprendimus; pažymi, kad kampanija buvo vykdoma bendradarbiaujant su valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir tiesiogiai skirta nespécializuotai auditorijai; džiaugdamasis atkreipia dėmesį į teigiamus rezultatus, gautus po kampanijos atliktus vertinimo apklausa;
31. pabrėžia, kad greitas tvarių pašarų priedų ir tvarių alternatyvų pesticidams autorizavimas atlieka svarbų vaidmenį siekiant strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ užmojų; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad pakankami pajėgumai, susiję su darbuotojais ir jų atitinkama kompetencija, yra labai svarbūs siekiant išvengti vėlavimų, susijusių su paraiškų teikimo ir vertinimo procedūromis dėl tvarių pašarų priedų ir tvarių alternatyvų pesticidams patvirtinimo;
32. primena, kad 2021 m. Parlamentas patvirtino 6 prieštaravimus dėl genetiškai modifikuotų kultūrinių augalų, skirtų maistui ir pašarams, importo; pabrėžia, kad viena iš šių prieštaravimų priežasčių – rizikos vertinimo, kurį atliko Tarnybos genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupė, trūkumai; primygtinai ragina Tarnybą nedelsiant imtis spęsti šį klausimą ir panaikinti minėtus trūkumus;
33. atkreipia dėmesį į nuolatinius trūkumus gyvūnų gerovės srityje, visų pirma į gyvū gyvūnų vežimą, tačiau tuo neapsiribojant; šiuo požiūriu palankiai vertina tai, kad pradėta veikla daugelyje gyvūnų gerovės užtikrinimo įgaliojimų sričių, visų pirma susijusių su gyvūnų vežimu, nes tai sudarys naujų šioje srityje rengiamų teisės aktų pagrindą;
34. ragina Tarnybą toliau plėtoti sąveiką (pvz., žmogiškųjų išteklių, pastatų valdymo, IT paslaugų ir saugumo srityse) ir stiprinti bendradarbiavimą, keitimąsi gerąja patirtimi ir diskusijas abipusio intereso srityse su kitomis Sąjungos agentūromis, siekiant padidinti veiksmingumą;
35. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2023 m. gegužės 10 d. rezoliucijoje ⁽⁴⁾ dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2023)0190.